

**Disputationvm De Censuris In Communi,
Excommunicatione, Suspensione, & Interdicto, itemque
de Irregularitate, Tomvs Qvintvs**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, Anno Domini M. DC. XVII.

2 Quomodo degradatio à suspensione & à depositione differat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94035](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94035)

Conc. Trid. que ita hodie dispositum est in Concilio Trident. sess. 13. capit. 4. de reformatione. Ad degradationem vero actualem necessarius erit Episcopus; tamen hic etiam poterit esse alienus de licentia proprii, vt re- & sententia Hostiens. quem Abbas sequitur. Nam sic ut vnus Episcopus alteri committere potest, vt suos subditos ordinet, ita etiam vt deordinet, seu degradet.

19 *Secunda so-*
lennitas. Additur præterea in dict. cap. 2. quando depofitio est à solis minoribus ordinibus, solum proprium Episcopum sufficere, quando vero est ab ordine sacro, requiri præsentiam aliorum Episcoporum in numero à sacris canonibus prescripto. Circa priorem autem partem addunt Glossa, & Doctores necessarium esse vt Episcopus id faciat præsentem suo clero, seu capitulo, vel aliquibus personis, quæ eius nomine adint, & aliqui sententiam esse irritam, iuxta capit. penult. 15. quæst. 7. & cap. 1. de Excessib. Prælat. Quod seruandum est, nisi aliud teneat consuetudo, vt eadem Glossa & Doctores dicunt in dict. cap. 2. Circa alteram vero partem inquiri potest, quis sit hic numerus Episcoporum: quod tractatur ibi à Glossa & Doctoribus, & à Panormitano. & aliis in capit. Non potest, de Sentent. & re iudic. Iulio Claro in Practica Crim. libr. 5. quæst. 74. Et in summa dicunt, ad deponendum Episcopum requiri præsentiam duodecim Episcoporum; ad Presbyterum tamen ad Diaconum, vel Subdiaconum tres, ex cap. Felix, cum ea Si quis, 15. quæst. 7. In his autem hodie standum est, quoad hæreticos limitationi adhibita in capit. 1. de Hæreticis in 6. generatim vero definitioni Concilij Trid. sess. 13. capit. 4. de Reformatione vbi statuit, Episcopum per se, vel per vicarium suum posse verbalem depositionem exequi, adhibitis Abbatibus vsum mitræ, & baculi ex priuilegio Sedis Apostolicæ habentibus, si commode possit, vel si non possit, aliis personis grauib, & in dignitate ecclesiastica constitutis loco Episcoporum, & in eodem numero, quod intelligendum censeo de depositione sacerdotum & inferiorum: nam de depositione Episcoporum ibi nihil statuitur, vel quia hæc depositio Papæ reservata est, vt omnes docent, & merito, quia ipse solus est (vt ita dicam) proprius Episcopus aliorum Episcoporum: vel quia in depositione Episcopi non erat eadem ratio, tum quia rara est, ideoque necessaria non erat in ea illa moderatio, tum etiam, quia propter dignitatem Episcopi non expediebat præsentiam Episcoporum in inferiorum præsentiam commutari.

Panormit.
Iul. Clar.

18 *Discriminatio depofitionis & suspensionis.* Hinc vero inquiri potest: an hi Episcopi, vel Prælati requirantur vt assessores ad ferendam sententiam. Syluester enim ex Geminiano ait requiri vt iudices, ita vt à singulis sint suffragia petenda, & cõdemnari non possit clericus nisi maior pars consentiat. Idem Iulius Clarus supra. Et videtur colligi ex cap. 3. de Sentent. & re iudic. vbi Glossa idem notat. Idem videtur insinuari in ca. vltimo, 15. quæst. 7. vbi requiritur synodale iudicium: & in capit. Si quis, & in capit. Felix, dicitur, vt talis causa audiat à tot Episcopis: vnde sine dubio videtur hic fuisse antiquus mos. Nunc autem iuxta nouum Concilij Tridentini ius dubitari potest, an illi assiscentes habeant suffragium decisiuum in tali sententia, vel solum requirantur vt consultores, seu ad quandam solemnitatem actus: ita enim aliquibus visum est, licet nõ hegnet illam solennitatem esse de essentia, & omnino necessariam ad sententiæ valorem. Nihilominus tamen dicendū est, etiam nunc illos postulari vt iudices assessores. Primo quia ius nouum non recedit ab antiquo, nisi quantum in eo exprimitur: sed Concilium solum mutauit qualitatem seu dignitatem personarum, non modum assiscenti, vel actum quem exercere debent: ergo. Minor patet ex illis verbis: In casibus in quibus aliorum præsentia, in numero à Canonibus definita, requiritur, etiam abique illis pro-

Conc. Trid.

20 *Ad quid requiratur horum Prælatorum præsentia in depositione.* Syluest. Iul. Clar.

Principali titulo. *Glossa.*

Conclusio.

21 *Discriminatio inter casum depositionis & suspensionis.*

A *dere liceat, adhibitis tamen, & in hoc sibi assiscentibus totidem Abbatibus, &c.* Solum ergo immutat Episcopos in Abbates, reliqua vero integra reliquit. Item propter hanc causam censetur nunc hæc solennitas essentialis, quia antea erat, & Concilium in hoc nihil innouauit: ergo similiter &c. Expendo præterea illam verborum reduplicationem: Adhibitis, & in hoc sibi assiscentibus: nam videntur addita ne putaretur solum præsentiam requiri, sed etiam cooperacionem in iudicando, ita vt sint veri assessores. Et fortasse propter hanc causam postulat in fine capitis, vt si alix persone graues fuerint adhibita, iuris scientia commendabiles existant. Hæc ergo opinio ex vi Concilij, & generatim loquendo seruanda videtur: tamen in casu hæresis seruanda erit praxis, iuxta ca. 1. de Hæret. in 6.

B Vltimo colligitur ex dictis aliud discrimen inter vtramque depositionem verbalem: nam illa quæ ad degradationem ordinatur, nõquam imponitur ipso iure, neque incurritur ipso facto, quia requirit prædictam solennitatem, quæ non potest nisi mediante hominis sententia adhiberi, vt per se notum est. At vero depositio absoluta interdum imponitur ipso iure, vt patet ex capit. 1. de homicid. in 6. & capit. 2. 50. distinct. quod etiam commune est perpetuæ suspensioni, vt ex vfu constat, vt in hoc etiam appareat non distinguere à simplici seu absoluta depositione. Atque hinc colligitur, licet aliquis clericus ipso iure depositus sit, non posse ad realem degradationem contra illum procedi, donec ab homine sit depositus verbaliter cum prædicta solennitate, quia ita præscribitur in dict. c. 2. de Pœnis.

C Tandem ex his constat, quid vtraque depositio sit, & quos effectus habeant, & quas causas, tam subiectiuas quam efficientes, & quibus modis fiant: propter quæ autem peccata possint imponi, in sequenti sect. attingemus. De modo autem quo auferri possunt, nihil fere dicere oportet, quia depositio verbalis respectiua, & actualis degradatio, moraliter non possunt auferri, quia statim post illas sequitur mors: de potentia vero absoluta Pontificis auferri potest per dispensationem: & in aliquo raro casu posset expedire, vt attingam sect. sequent. Alia vero simplex depositio, seu perpetua suspensio, aliquando ex graui causa possunt auferri per dispensationem, quæ soli Pontifici Summo reservata est, Abbas in capit. Cum in te, de Re iudic. num. 10. Et à fortiori patet ex dictis, disputat. præced.

SECTIO II.

Quomodo degradatio à suspensione, & depositione differat.

*D*egradationis vox propria est iuris Pontificij, in iure namque civili non est vtitata, nec latina est: introducta vero est ad significandam poenā quandam priuatiuam clericorum, quando suis ordinibus, quantum per Ecclesiam fieri potest, priuantur. Sunt enim ordines veluti gradus quidā personarum ecclesiasticarū, & ideo earum deordinatio (vt sic dicam) degradatio appellata est: alij vero regradationem vocant, quasi retrogradationem: prior autem vox magis vtitata est: & aptior ad priuationem significandam. Quoniam vero hæc priuatio per verbalem & actualem depositionem fieri solet, vtraque etiā degradatio dici solet, vt patet ex ca. 2. de pœnis, in 6. Imo & depositio simplex seu absoluta, degradatio vocatur in cap. Tua, de Pœnis, vbi notat Abbas, & in ca. 1. Ne clerici vel vouentes & in textu sacris constat. Nunc autem vt simplices terminos habeamus, quibus vti possimus, degradatio nem appellamus solum ipsam realem depositionem

R x 4 *clericis*

clerici, eamque comparamus prius cum depositione verbali, quæ ad illam ordinatur, ita enim declarabitur quid illa sit, & inde facile constabit, quantum ab omni alia depositione, vel suspensione distinguatur.

²
In quibus
conueniat
degradatio
cum deposi-
tione.

Comparantur ergo depositio hæc & degradatio, sicut sententia, & sententiæ executio, ut constat ex dict. cap. 2. de Pœnis, in 6. nam per verbalem depositionem profertur sententia, per degradationem mandatur executioni, quoad aliquas actiones, vel effectus, qui per ipsam sententiam, absque hominis actione perfici non possunt. Quo fit ut degradatio quodammodo includat vel supponat omnia, quæ depositio, addat vero nonnulla. Et ob priorem rationem multa habet cum illa communia. Nam etiam hæc est ecclesiastica pœna priuans ecclesiasticis functionibus, & ideo clericorum propria: imo in hoc (ut sic dicam) est maxime propria, quod degradatio hæc primo dicit respectum ad ecclesiasticos ordines, & illorum priuatio est per se ac primario, consequenter vero est priuatio beneficiorum, aut aliorum ecclesiasticorum officiorum, seu ministeriorum, ut constat ex ipsius vocis explanatione, & versu, & ex dict. cap. 2. de Pœnis, in 6. Deinde non priuat characterem clericali, & consequenter non impedit quin actus solius ordinis à degradato facti, validi sint, licet ipse peccet faciendi, ut docent Theologi omnes citati in præcedenti puncto, & in tert. tomo latius, agendo de ministeriis Sacramentorum in communi, & de Eucharistia in particulari. Denique hinc etiam degradatio conuenit, ut non priuet illis oneribus, quæ propria sunt, seu ex ordinatione Ecclesiæ consequuntur characterem ordinis, præsertim sacri, ut sunt obligatio ad seruandam castitatem, cum inhabilitate ad matrimonium contrahendum, & obligatio ad horas canonicas recitandas: hoc enim probant, quæ in simili de depositione diximus. Cum enim hæc sint pœnæ, non imponuntur ad tollenda onera, sed ad implenda grauamina, & honores tollendos. Denique degradatio etiam perpetua pœna est, non minus, imo quodammodo magis quam depositio: quamuis enim utraq; possit per Summum Pontificem dispensari, ut diximus, difficilius tamen degradatio, tum propter maiorem infamiam, tum propter plures effectus eius.

³
In quibus
conueniat
degradatio
cum deposi-
tione quæ ad
illam ordinatur.

Atque hæc fere omnia communia sunt degradationi etiam cum quacumque depositione, & suspensione perpetua, ut ex dictis satis constat. Vterius vero conueniunt specialiter degradatio, & depositio verbalis, quæ ad illam ordinatur, quod neutra fertur à iure ipso facto incurrenda, sed per hominis sententiam semper imponuntur, ut ex dictis satis patet. Rursus pro eisdem criminibus imponuntur, quia veluti vnâ integram pœnam complent, sicut sententia & executio idem crimen respiciunt. Rarius vero ferendæ sunt, quam simplex depositio, quia cum illa sit longe grauior pœna, propter grauiora crimina, & extraordinaria ferenda est. Statim vero occurrebat explicandum, propter quæ peccata possit depositio, aut degradatio ferri. Quod late tractant Ang. Syluest. & alij verb. *Degradatio*, & Canonistæ locis citatis. Breuiter vero dicendum est, depositionem omnem ferri in primis posse in casibus à iure expressis, & non in alijs, nisi pro magnis sceleribus, iuxta cap. *Tua*, de Pœnis. Quæ autem sint hæc grauiora crimina, nulla certa regula præscribitur. Dicunt vero Innocentius, & alij, illa crimina, quæ in iure civili habent impostam pœnam mortis, cenleri magna in clericis atque adeo sufficientia ad pœnam depositionis. Abbas vero, & alij concludunt hoc esse relinquendum iudicis arbitrio. De quo videri possunt quæ notat Bern. Diaz de Lugo in Pract. crimin. cap. 135 & 136.

⁴
Bern. Diaz.

At vero degradatio cum sua depositione solum videtur posseneri in casibus, in quibus post degra-

Ad dationem clericis traditur brachio seculari, iuxta c. 2. de pœnis in 6. & c. *Notum*, de verbor. significat. Qui autem sint illi casus, magis pertinet scire ad Prælatos, & Iudices ecclesiasticos fori contentiosi, quam ad confessores. Solent autem tres præcipue casus numerari ex Glossa in cap. *Ad abolendam*, de hæret. scilicet, crimen hæresis ex dict. cap. *Ad abolendam*, quod maxime procedit in hæretico relapso, & incorrigibili. Item in crimine falsi, id est, falsificandi litteras Apostolicas, ex cap. *Ad falsarios*, de crimine falsi: quanquam interdum Summus Pontifex eam pœnam moderetur, ut cap. *Notum*, §. *ult.* de verbor. significat. Tertius casus assignari solet calumnia, & contumelia grauis proprio Episcopo illata, ex ca. *Si quis sacerdotum*, in quest. 1. Quæ tamen Doctores moderantur ut intelligatur, si in incorrigibilis sit. Et ideo alij non numerant hunc tertium casum de incorrigibilitate in aliquo speciali crimine, sed absolute de incorrigibilitate, nimirum, in quolibet crimine atroci, & scandaloso. De quare plura videri possunt in Abbate cap. *At si clerici*, de ludiis, nu. 37. & seq. & in ca. *Notum*, de verbor. significat. & alijs Doctoribus eisdem locis: quæ fere in Summam redigit Syluest. verb. *Degradatio*, qu. 3. & 4. Lati-
us Iulius Clarus, lib. 5. §. *ult.* q. 36. nu. 33. & 34. Bern. Diaz & ibi Salzedo in Pract. c. 130. & 140.

Præter hæc maxime conuenit degradationi, quod hominem reddit infamem, quod quidem quæ per antonomasiam illi tribuitur, tamen simpliciter commune est omni depositioni, & suspensioni perpetuæ proprie sumptæ, ut sumitur ex Abbate in cap. *Canite*, de re iudic. nu. 10. Probatur ex duplici principio quod adria. Papa ponit in c. *Omnes veros*, §. q. 1. Vnum est, omnes, qui culpi exigentibus ad Sacerdotium prouochi non possunt, infames sunt, constat enim degradationem, seu depositum culpis exigentibus, ad Sacerdotium prouochi non posse: nam qui propter suas culpas dignus est ut à Sacerdotio deiciatur, à fortiori propter easdem est dignus ne ad Sacerdotium prouehatur. Vnde, qui deponitur ab inferioribus ordinibus, non potest ad superiores ordines promoueri: ex vi talis depositionis, ut à fortiori constat ex dictis in simili de suspensione, ergo manet infamis ex talis depositionis: & hæc dicitur propria infamia canonica. Aliud principium est: Omnes illos esse infames in ecclesiastico foro, quos leges ciuiles infames esse declarant. Contrahitur autem infamia iure ciuili quoties aliquis de grauisimo delicto per sententiam declaratur, & aliquando ex ipso genere pœnæ, quod infamie est, iuxta l. *Deuriones*. Cap. Ex quib. caus. infam. irrog. & cap. *Infames*, §. *Porro*, q. 3. quest. 7. & sumitur ex l. 1. ff. de iis quæ notantur infamia. At vero qui deponitur vel degradatur, publica sententia declaratur facinorosus de aliquo publico & grauisimo crimine. Ipsum etiam genus pœnæ infamie est, ut à simili declaratur optime ex legibus ciuilibus, iuxta quas miles efficitur infamis cum exautorizatur, eique insignia militaria detrahuntur, iuxta l. 2. §. *Ignominia*. ff. de iis quæ notantur infamia, nam per quandam analogiam ad illam exautorizationem, degradationem actuale declarauit Pontifex in dict. c. 2. de Pœnis in 7. Vnde sine dubio maior infamia creatur ex actuali degradatione quam ex sola verbali, & ex hac maior quam ex simplici depositione. Nihilominus tamen omnis depositio infamem reddit propter causas dictas.

Discrimina inter degradationem, & depositionem.

Differat autem actualis degradatio à depositione qualibet in solennitate: Nam licet illam specialem solennitatem non requirat, quam eius verbalis depositio; aliam tamen propriam postulat. Pri-

Ob quæ
crimina p. Pont.
hæc pœna
imponi.
Angel.
Syluest.

lat. Priorem partem docent Angelus, & Syluester, A
verb. Degradatio, cum Panormitano in capit. Quali-
ter, 2. accusationib. & in capit. 3. de sentent. & de
re iudic. numer. 10. ubi idem tenet Felinus numer.
6. Geminian. dicto capite 2. de Poenis in 6. Bernar-
dus Diaz. in Pract. crimin. capit. 3. numer. 7. Et est
communis sententia Iuristarum. Quia in dicto cap.
2. solum dicitur, ut degradandus actualiter ad præ-
sentiam Episcopi adducatur, & quod Episcopus
suum munus exequatur, ergo non requirit præsen-
tiam aliorum Episcoporum, aut Dignitatem &c.
sed prolata sententia coram ipsis, postea solus Epi-
scopus potest publice actualem degradationem com-
plere. Itaque habet usus. Et iuxta hæc intelligenda
sunt, cap. 1. de Hæret. in 6. & Conc. Trid. sess. 13. ca. 4.
de Reforma. cum dicant, ad degradationem requiri
certum numerum Episcoporum, quorum loco alij
substituuntur. Loquuntur autem de degradatione
ratione verbalis depositionis, quæ illam præcedit,
& ad illam proxime ordinatur, loquuntur enim se-
cundum antiquiora iura, ex quibus hoc constat.
Posterior item pars constat ex eodem c. 2. de Poenis,
in 6. ubi specialis solennitas degradationis describitur
sufficiens, nimirum quod degradandus indu-
tus sacris vestibus, & portans instrumenta sacra, id
est, vasa, aut librum, seu ea, quæ pertinent ad illum
ordinem, à quo degradatur, ad Episcopi præsen-
tiam adducatur, & ab eo publice illi exuatur, ac tan-
dem radatur, vel tondeatur caput illius, cum aliqua
forma & terrore verborum, quæ effectum huius
degradationis declarant. Per quam caeremoniam
quoad priuationem ordinis, aut beneficiorum nihil
de nouo fit, nam per prolationem sententiæ de-
positionis erat iam factum, sed illud ipsum quasi so-
lenniter promulgatur, & repræsentatur ad maio-
rem ignominiam & terrorem, & ut persona illa ve-
luti disponatur ad vltimum effectum, quem addit
hæc poena vltra depositionem verbalem. Vnde
quod Abb. dixit in ca. Inquisitionis, de Accus. num. 6.
nullam esse differentiam inter degradationem,
& priuationem officij, & beneficij, non est ab-
solute verum, sed solum quoad illum effectum, nã
simpliciter multum differunt, ut merito dixit Inno-
centius, quam sine causa ipse impugnatur, ut ex dictis
patet, & amplius ex dicendis.

Secundo ergo principaliter differunt, quod hæc
degradatio priuat priuilegio clericali, quod non facit
sola depositio. Vnde immerito Syluester verbo
Degradatio, in princ. porponens quasi verborum
formam, per quam depositio verbalis fit, ponit
hanc: Degradatus est priuatus officio & beneficio, & pri-
uilegio clericali. Hoc enim postremum non perti-
net ad sententiam depositionis ut sic; neque est
proferendum vsque ad actualem degradationem.
Ita colligunt omnes ex dicto capit. 2. de Poenis, in 6.
ubi in ablatione vltimi vestimenti ita dicitur esse
proferendum: *Authoritate Dei omnipotens, Patris,
Filij, & Spiritus Sancti, ac nostra, tibi auferimus habi-
tum clericalem, & eximus te omni ordine, beneficio, ac
priuilegio clericali.* Quia ergo illa forma vera & effi-
cax est, hunc effectum sine dubio habet hæc poena:
& quia hic effectus vltimus assignatur ut illi pro-
prius, depositioni non conuenit, ideoque per illum
optime ab illa distinguitur. Vnde fit, ut percussus
degradatum clericum, non incurrat censuram cano-
nis, si quis suadente: quod locus est si depositum
tantum percussit. Ita tenet Glossa in dicto capit. 2.
quam omnes sequuntur, ex illo principio; quod ille
priuatus est priuilegio clericali, non vero hic. At
vero Syluester, num. 8. limitationem addit, nisi post
verba depositionem sequatur incorrigibilitas,
nam tunc etiam amittere putat priuilegium, absque
alia declaratione Ecclesiastici iudicis, iuxta capit.
Cum non ab homine, de Iudiciis, citaturque Abbatem in
cap. Ad abolendam, de Hæretic. Sed neque Abb. hoc

dicat; neque ex dicto capit. Cum non ab homine, colli-
gitur, sed potius contrarium: nam iuxta illud, cleri-
cus depositus, & incorrigibilis prius excommuni-
candus est; & si adhuc sit pertinax, potestari seculari
tradendus. Non ergo amittit ipso facto priui-
legium propter incorrigibilitatem, donec per iudi-
cem Ecclesiasticum illo priuetur, quod regulariter
non fit, nisi per realem degradationem. Et confir-
matur, nam incorrigibilitas non habet certum ter-
minum, nec consistit in vno actu, vel contumacia,
sed habet latitudinem: pendet ergo ex arbitrio iu-
dicis definire, quando aliquis propter illam dignus
est priuari priuilegio Ecclesiastico: non est ergo hoc
committ. vulgi opinioni, imo nec iudicio secularis
Iudicis, sed Ecclesiastici: ergo donec per sententiam
eius priuetur clericus tali priuilegio, non potest ab aliis
priuari: ergo incurrat in canonem, si quis suadente,
si illum percutiant. Nec sufficit sententia declara-
toria incorrigibilitatis (ut sic dicam) quia nullum
est ius, quod imponat hanc poenam ipso facto, etiã
post declarationem illam: requiritur ergo sententia
condemnatoria.

Atque idem dicendum est de priuatione priuile-
gij fori: nam ante degradationem actualem non po-
test Iudex secularis procedere contra huiusmodi
Clericum etiam depositum. Quod adeo verum
censeo, ut licet depositio verbalis facta sit in ordine
ad actualem, donec ipsa actualis executioni manderetur,
& proferatur vltima verborum forma supra ci-
tata, non possit secularis Iudex talem personam ap-
prehendere, aut iudicare: quia nondum priuatus est
priuilegio clericali, ut ex dicto capit. 2. colligitur ad-
iunctis aliis, ex quibus constat, depositum verbaliter
tantum adhuc esse de Ecclesiastico foro, & à se-
culari exemptum. Et ideo Ecclesia nunquam con-
suevit tradere Clericum reum brachio seculari vs-
que ad actualem degradationem eius: neque secun-
dum ius ordinarium existimo aliter fieri posse,
quamvis ob necessitatem urgentem possit aliqua-
do aliter fieri, præsertim interueniente Summi Põ-
tificis auctoritate. Ad vero post degradationem ac-
tualem, cum degradatus priuilegio clericali priue-
tur, statim efficitur fori secularis, veluti necessaria
consecutione; quia non debet relinqui nullius fori,
& sui iuris: & quia per priuilegium clericale exem-
ptus fuit à seculari foro; ideo ablato priuilegio, sta-
tim reuertitur ad antiquum forum. Atque ita & Iu-
dex secularis potest statim de causa illius cognosce-
re, & Ecclesia consuevit Clericos criminosos, ac re-
belles iam degradatos tradere secularibus Iudici-
bus. In quo debet obseruare Ecclesiasticus Præla-
tus, ut cum (sinita degradatione) seculari Iudici pro-
nunciant, ut in suum forum recipiat degradatum,
efficaciter pro eo intercedat, ut citra mortis periculum sen-
tentiam circa eum moderetur. Hæc enim fere verba
sunt Innocentij III. in capit. Nouimus, de Ver-
borum significat. ex quo textu multa ex dictis sumun-
tur.

Atque ex his tandem colligere licet, descriptio-
nes degradationis, & depositionis ad illam ordina-
tæ: nam de altera, quæ suspensio perpetua est, iam
satis constat ex dictis de suspensione. Depositio ergo
verbalis est, priuatio perpetua clericalis muneris
per canonicam sententiam cum debita solennitate
prolata. Degradatio autem est perpetua priuatio
clericalis muneris, & priuilegij effecta post similem
sententiam, adiuncta reali actione, & caeremonia
per canones instituta. In quibus descriptionibus
non ponimus censuram loco generis, ut multi fa-
ciunt; quia non putamus has esse censuras, cum non
sint medicinales pœnæ, sed vindictiue tantum.
Possit tamen loco generis poni nomen pœnæ: satis
tamen ex se notum est, priuationem illam esse pœ-
nalem, seu in pœnam impositam. Deinde satis etiam
ex dictis declaratur relinquuntur omnes causæ, &
effectus

8
Depositus
non priuatur
priuilegio
fori, sed
degradatus.

9
Descriptio-
nes depõ-
sitionis ver-
balis, & de
gradatione.

effectus degradationis: nam quoad causam efficientem habere eandem, quam depositio. Solumque oportet aduertere quod Concilium Tridentinum declarauit, depositionem verbalem posse fieri ab Episcopo per se, vel per Vicarium suum; realem vero solum per seipsum. In causa vero subiectiua conuenit hæc degradatio cum depositione, & suspensione, ut dictum est. De materia vero, circa quam, seu sine, propter quem priuatio hæc fit, & de forma & modo ferendi illam, satis etiam est dictum. Quod vero spectat ad effectus, iidem sunt effectus degradationis, qui depositionis, addita priuatione clericalis privilegij, cum maiori quadam infamia, ac dedecore, ex qua priuatione tanquam ex causa per accidens remouente prohibens, sequi solet seculare B iudicium circa talem personam, & poenæ, quæ per illum imponuntur: illi tamen non possunt dici effectus degradationis, nisi valde remote, & per accidens.

De ablato-
ne seu re-
missione poe-
næ de gradua-
tione.

De huius autem poenæ solutione, & remissione, aut de causis, per quas fieri possit, nihil dicere oportet; quia per se repugnat institutioni, & quasi nature talis poenæ, cum perpetua sit. Ideoque iure ordinario à nemine tolli potest: Summus vero Pontifex per potestatem absolutam poterit illam auferre: raro tamen, vel nunquam id facit. Imo iuxta præsentem Ecclesiæ consuetudinem non datur huic remissioni locus: nullus enim degradatur, nisi brachio seculari statim tradatur, à quo poena mortis multatur. Olim vero frequenter videtur fuisse vsus huius degradationis; & ideo aliquando dabatur locus restitutioni, quando scilicet postea constabat, degradationem fuisse iniuste factam: & tunc restitutio ad pristinum ordinem futura erat non tantum verbalis, sed etiam realis, per exteriorem traditionem rectorum, seu instrumentorum, & vestium, quæ in vnoquoque ordine tradi solent. Ita enim statuitur in Concilio Toletano quarto, cap. 27. & refertur in cap. Episcopus, vi. quæst. 3. Nunc autem, ut dixi, hoc locum non habet; quia post degradationem statim sequitur mors. Tamen si contingeret post degradationem constare de falso testimonio, sicut esset mors suspendenda; ita post declarationem nullitatis prioris sententiæ pristinus gradus esset restituendus, dictaque forma seruanda esset. Idemque esset, si Pontifex de absoluta potestate alicuiam degradationem poenam mortis remitteret, eumque vellet ad pristinum statum restituere propter magnam fidei, aut contritionis ostensionem, verbi gratia, & spem alicuius magni fructus; quantum etiam posset tunc Pontifex si vellet, in prædicta forma restitutionis dispensare, cum non sit de substantia ordinis, ut per se constat.

DISPUTATIO XXXI.

De suspensionibus in particulari, quæ ipso iure late sunt.

ACTENVS explicuimus generalem doctrinam de suspensione: superest, ut sicut de excommunicatione fecimus, ita hic suspensiones omnes, quæ ipso iure late sunt, explicemus. De suspensionibus autem, quæ ab homine feruntur, nihil dicendum occurrit: quia nihil addunt speciale, quod certum sit, & sub scientiam cadat, præterea, quæ omnibus suspensionibus generalia sunt. Neque etiam in eis, prout sunt in vsu, aliquid occurrit, quod speciali declaratione indi-

geat. Circa suspensiones autem à iure latis aduertendum est, quasdam esse communes omnibus Clericis, ut sic; alias vero quorundam Clericorum proprias, ut Episcoporum, vel Sacerdotum secularium, vel regularium. Rursum quæ communes sunt omnibus, quædam in ipsa ordinatione contrahuntur, alix post ordinationem. De quibus sigillatim dicendum est.

SECTIO I.

Quibus modis, seu propter quas causas Clericus suspensus maneat in ordinatione sua.

SUPPONENDUM est in hac materia, verum habere principium illud in irregularitate tritum, suspensionem nunquam incurri ipso facto, nisi in casibus à iure expressis. Cuius ratio est euidens, quia hæc poena non incurritur ipso facto ex natura rei tantum, ut per se notum est; neque ex vi sententiæ ab homine latæ, ut nunc supponimus: ergo debet esse virtute alicuius iuris positui: ergo oportet, ut in ipso iure satis sit expressa talis poena, alioqui si res sit dubia, erit in iudicium partem interpretanda, iuxta communem regulam legis poenalis.

Prima suspensio in ordinem susceptione contracta.

HOC supposito varij casus recenseri solent, in quibus Clericus suspensus manet, eo quod non recte ordines suscipiat. Primus est de illo, qui ordines suscipit ab eo Episcopo, qui non potest licite illas dare, eo quod iam Episcopatum renuntiavit. Quæ colligitur ex cap. i. de Ordinatu ab Episcopo, qui renuntiavit Episcopatu: ubi non simpliciter, sed cum variis distinctionibus, & limitationibus loquitur Pontifex. Primo ergo distinguit de Episcopo, qui renuntiavit loco tantum, vel qui renuntiavit etiam dignitati. Dicitur autem renunciare loco, qui Episcopatum dimittit; quod est officium, seu potestatem iurisdictionis omittit: dignitatem autem renunciare dicitur, qui quantum est in se, etiam potestatem ordinis Episcopalis dimittit, vel potius eius vsu se priuat: supponitque Pontifex posse Episcopum etiam hoc modo renunciare Episcopatu, & post factam renunciationem, & acceptatam eiusdem Pontificis Summi auctoritate (hoc enim necessarium est) non posse Episcopum licite proprios actus Episcopalis ordinis exercere: hanc enim vim habet acceptata renunciatio. Dixi autem non posse licite, quia valide potest: nam character est indelebilis, in quo consistit potestas ordinis, quæ ad valorem actus sufficit, qui ex iurisdictione non pendet; quanquam ut recte fiat, debeat secundum ius fieri.

De priori ergo membro huius distinctionis ait Pontifex, ordinatum ab Episcopo, qui tantum loco renuntiavit, nullam suspensionem incurere; quia talis Episcopus rogatus ab alio recte potest ordines conferre, & ideo alter licite recipit ordines, & vsu eorum. Non declarat autem ibi Pontifex quid dicendum sit, si talis Episcopus ordines conferat non rogatus ab alio, sed vsurpando iurisdictionem, cui renuntiavit. Et ideo multi intelligunt ibi tacite, seu à contrario sensu dici, ordinatum in eo casu manere suspensum; quia illam conditionem videtur Pontifex ponere, ut necessariam ad non incur-